
Dokument ze zasedání

A9-0434/2023

12.12.2023

ZPRÁVA

o ochraně finančních zájmů Evropské unie – boji proti podvodům – výroční
zprávě za rok 2022
(2023/2045(INI))

Výbor pro rozpočtovou kontrolu

Zpravodajka: Maria Grapini

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	27
PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY	28
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	29
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	30

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o ochraně finančních zájmů Evropské unie – boji proti podvodům – výroční zprávě za rok 2022 (2023/2045(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 310 odst. 6 a čl. 325 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 27. července 2023 nazvanou 34. výroční zpráva o ochraně finančních zájmů Evropské unie a boji proti podvodům – 2022 (COM(2023)0464) (zpráva o ochraně finančních zájmů Evropské unie za rok 2022),
- s ohledem na zprávu Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) za rok 2022¹ a výroční zprávu dozorčího výboru úřadu OLAF za rok 2022²,
- s ohledem na výroční zprávu Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) za rok 2022 zveřejněnou dne 1. března 2023,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie (nařízení o podmíněnosti)³,
- s ohledem na rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. února 2022 ve věcech C-156/21⁴ a C-157/21⁵ a na závěry Soudního dvora Evropské unie, že mechanismus podmíněnosti dodržováním zásad právního státu je v souladu s právem EU,
- s ohledem na návrh Komise ze dne 18. září 2022 na prováděcí rozhodnutí Rady o opatřeních na ochranu rozpočtu Unie před porušováním zásad právního státu v Maďarsku (COM(2022)0485),
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky⁶ (nařízení o společných ustanoveních),

---

¹ OLAF, Dvacátá třetí zpráva Evropského úřadu pro boj proti podvodům za období 1. ledna až 31. prosince 2022, 2022.

² [Zpráva o činnosti dozorčího výboru úřadu OLAF – 2022, Úř. věst. C 225, 27.6.2023, s. 1.](#)

³ [Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.](#)

⁴ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. února 2022 *Maďarsko v. Evropský parlament a Rada*, ECLI:EU:C:2022:97.

⁵ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 16. února 2022 *Polsko v. Evropský parlament a Rada*, ECLI:EU:C:2022:98.

⁶ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159.

- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, který předložila Komise dne 16. května 2022 (finanční nařízení – přepracované znění) (COM(2022)0223),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie⁷ (směrnice o ochraně finančních zájmů Unie),
- s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 16. září 2022 nazvanou Druhá zpráva o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (COM(2022)0466),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie⁸,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. července 2022 nazvané Zpráva o právním státu 2022 (COM(2022)0500),
- ohledem na studii nazvanou Posílení boje proti organizované trestné činnosti: hodnocení legislativního rámce, zveřejněnou v prosinci 2022⁹,
- s ohledem na zprávu nazvanou Posouzení hrozeb pro fond NextGenerationEU (NGEU) – Společná zpráva Europolu a úřadu OLAF, která byla zveřejněna dne 6. června 2023,
- s ohledem na závěrečnou zprávu evropské veřejné ochránkyně práv o strategické iniciativě týkající se transparentnosti a odpovědnosti Nástroje pro oživení a odolnost ze dne 12. září 2023 v souvislosti s případem SI/6/2021/PVV, který byl zahájen dne 24. února 2022,
- s ohledem na výroční zprávu o činnosti Evropského účetního dvora (EÚD) za rok 2022 zveřejněnou dne 4. května 2023,
- s ohledem na přezkum EÚD 04/2023 ze dne 6. července 2023 nazvaný Digitalizace hospodaření s fondy EU,
- s ohledem na zvláštní zprávu EÚD č. 06/2023 ze dne 13. března 2023 nazvanou Sřet zájmů ve výdajích EU na soudržnost a zemědělství – Rámec je zaveden, ale opatření v oblasti transparentnosti a odhalování nesrovnalostí jsou nedostatečná,

⁷ [Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29.](#)

⁸ Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17.

⁹ Evropská komise, Generální ředitelství pro migraci a vnitřní věci, Blondes, E., Disley, E., Hulme, S. et al., studie nazvaná „Strengthening the fight against organised crime – Assessing the legislative framework“ (Posílení boje proti organizované trestné činnosti – posouzení legislativního rámce), Úřad pro publikace Evropské unie, 2022.

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/785 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům a zrušuje nařízení (EU) č. 250/2014¹⁰,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2021 obsahující doporučení Komisi k digitalizaci evropského podávání zpráv, monitorování a auditu¹¹,
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. prosince 2020 o přezkumu Evropské unie v rámci mechanismu pro přezkum provádění Úmluvy Organizace spojených národů proti korupci (UNCAC) (COM(2020)0793),
  - s ohledem na své doporučení Radě a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 17. února 2022 týkající se korupce a lidských práv¹²,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2023 o ochraně finančních zájmů Evropské unie – boj proti podvodům – výroční zprávě za rok 2021¹³,
  - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0434/2024),
- A. vzhledem k tomu, že v souladu s povinností stanovenou v čl. 325 odst. 5 SFEU Komise ve spolupráci s členskými státy EU každoročně předkládá Evropskému parlamentu a Radě zprávu o opatřeních přijatých k provádění tohoto článku (tzv. zpráva o ochraně finančních zájmů Evropské unie);
- B. vzhledem k tomu, že zdravé veřejné výdaje a ochrana finančních zájmů EU by měly být klíčovými prvky politiky EU, aby se zvýšila důvěra občanů tím, že se zajistí řádné a účinné využívání peněz daňových poplatníků;
- C. vzhledem k tomu, že zpráva o ochraně finančních zájmů Evropské unie vychází z informací poskytnutých členskými státy, včetně údajů o zjištěných nesrovnalostech a podvodech; vzhledem k tomu, že zpráva o ochraně finančních zájmů musí zohledňovat finanční specifika každého členského státu a poskytovat v tomto ohledu nezbytnou flexibilitu;
- D. vzhledem k tomu, že počet odhalených a nahlášených nesrovnalostí podvodného charakteru svědčí o výsledcích úsilí členských států v boji proti podvodům a jiné nezákonné činnosti a neměl by být vykládán jako ukazatel míry podvodů v členských státech;
- E. vzhledem k tomu, že se všemi členskými státy by se mělo zacházet správným a objektivním způsobem;

---

¹⁰ [Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 110.](#)

¹¹ Úř. věst. C 224, 8.6.2022, s. 11.

¹² Úř. věst. C 342, 6.9.2022, s. 295.

¹³ Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 133.

- F. vzhledem k tomu, že na ochraně rozpočtu EU se podílejí různé úrovně a subjekty prostřednictvím prevence (přerušeni a pozastavení plateb), odhalování, finančních oprav a vymáhání neoprávněně vyplacených prostředků;
- G. vzhledem k tomu, že systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů chrání rozpočet EU před riziky platební neschopnosti, nedbalosti, podvodu nebo nesrovnalostí ze strany soukromých subjektů;
- H. vzhledem k tomu, že mechanismus podmíněnosti právního státu se uplatňuje na celý rozpočet EU a umožňuje v případě porušení zásad právního státu, které ovlivňuje nebo vážně ohrožuje řádné finanční řízení rozpočtu EU nebo finanční zájmy EU, přijmout opatření;
- I. vzhledem k tomu, že předpokladem pro přístup k finančním prostředkům EU je dodržování hodnot, na nichž je Unie založena, a základních práv, jakož i dodržování Listiny základních práv Evropské unie;
- J. vzhledem k tomu, že podvody a korupce představují stálé nebezpečí pro integritu přijímání rozhodnutí;
- K. vzhledem k tomu, že článek 22 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost¹⁴ (nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost), obsahuje ustanovení týkající se ochrany finančních zájmů EU;
- L. vzhledem k tomu, že rozdílnou úroveň digitalizace v členských státech je třeba řešit vytvořením jednotnějších, interoperabilních a srovnatelných systémů správy a podávání zpráv v EU, které jsou funkční a nezbytné pro důkladnou komplexní analýzu a pro účinné předcházení nesrovnalostem a potírání podvodů a korupce; vzhledem k tomu, že členské státy musí být vybízeny k tomu, aby souběžně využívaly celounijní nástroje pro vytěžování dat, jako je Arachne nebo systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES);
- M. vzhledem k tomu, že Arachne je dobrovolný nástroj a že ačkoli je již ve velké míře využíván v rámci politiky soudržnosti a je zaváděn pro zemědělské výdaje, pokud by byl povinný, jak opakovaně požadoval Parlament, bylo by to významným krokem vpřed;
- N. vzhledem k tomu, že rozmanitost právních a správních systémů v členských státech je nevýhodou, a vzhledem k tomu, že je třeba ji odpovídajícím způsobem řešit, aby bylo možné v EU vytvořit jednotnější, interoperabilní a srovnatelnější administrativní systémy a systémy podávání zpráv s cílem účinně předcházet podvodům a korupci a bojovat proti nim a rovněž odstraňovat nesrovnalosti;
- O. vzhledem k tomu, že spolupráce s mezinárodními partnery a celosvětovými finančními institucemi má zásadní význam pro ochranu finančních prostředků EU vynaložených mimo Evropu a na příjmové straně rozpočtu EU;

---

¹⁴ [Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.](#)

Obecné připomínky

1. vítá zprávu o ochraně finančních zájmů Evropské unie za rok 2022 a analýzy v ní uvedené;
2. sdílí názor Komise, že prevence a odhalování podvodů a sledování mechanismů navracení zpronevěřených finančních prostředků se musí opírat o další digitalizaci a využívání špičkových technologií založených na strojovém učení, aby se zvýšila dostupnost, interoperabilita, využití a správa dat týkajících se potenciálních podvodů; poukazuje na to, že musí být zavedeno účinné řízení boje proti podvodům a účinné procesy zaměřené na výsledky, jakož i dostatečně vybavené struktury, které zajistí spolupráci a koordinaci mezi všemi složkami struktury boje proti podvodům a příslušnými aktéry; domnívá se, že za tímto účelem musí být úředníkům odpovědným za různé složky struktury boje proti podvodům poskytnuty nezbytné digitální a procesní znalosti;
3. připomíná, že pro zajištění vysoké úrovně ochrany finančních zájmů EU je nezbytná důsledná spolupráce mezi orgány provádějícími správní vyšetřování a orgány, které vedou trestní vyšetřování na úrovni EU i členských států;
4. oceňuje snahu Komise zveřejňovat výroční zprávy o ochraně finančních zájmů Evropské unie v předstihu, což Parlamentu umožňuje přijmout usnesení během roku n+1 a zvyšuje aktuálnost připomínek a doporučení v ní obsažených;
5. oceňuje celkově lepší soudržnost právních předpisů v oblasti boje proti podvodům v celé EU, jež vzešla z opatření přijatých členskými státy za účelem správného provedení pravidel EU ve vnitrostátních systémech; vyjadřuje znepokojení nad tím, že v některých ohledech není situace stále zcela vyhovující, zejména pokud jde o odhalování podvodů a nesrovnalostí a hlášení podezření na ně či následná opatření, v nichž jsou rozdíly mezi členskými státy stále velmi výrazné;
6. zdůrazňuje, že prevence a komunikace jsou klíčové pro boj proti podvodům a korupci a že Komise by měla podporovat členské státy při provádění účinných opatření v těchto oblastech;
7. sdílí názor Komise, že je třeba posílit analýzu rizika podvodů, aby bylo možné posoudit, zda je hlášení nízké úrovně podvodů důsledkem skutečně nízkého výskytu pochybení, nebo důsledkem nedostatečného odhalování;
8. vyjadřuje politování nad skutečností, že v mnoha členských státech se vnitrostátní orgány neřídí vždy doporučeními Komise a úřadu OLAF, nepodávají vyčerpávající zprávy nebo včas nepřijímají uznané osvědčené postupy; poukazuje na to, že v mnoha členských státech je procento nesrovnalostí, které jsou i po mnoha letech od původního nahlášení stále klasifikovány jako podezření na podvod, velmi vysoké, což platí dokonce i pro případy, které byly označeny za uzavřené; je přesvědčen, že takové situace svědčí o nedostatečných následných opatřeních, nedostatku pracovníků či nedostatečně vyškolených lidských zdrojích, nedostatečích v komunikaci nebo neúčinných kanálech pro podávání zpráv, slabé spolupráci a koordinaci, nebo dokonce o neodůvodněném odkládání rekvalifikace nesrovnalostí jako podvodů za účelem úpravy statistických zpráv;

9. zdůrazňuje, že v takových případech by Komise měla podporovat členské státy při odstraňování byrokracie spojené s odhalováním podvodů, následnými opatřeními a podáváním zpráv;
10. navrhuje, aby orgány EU i vnitrostátní orgány posílily spolupráci a podporovaly větší využívání digitálních nástrojů v boji proti podvodům;
11. konstatuje, že v roce 2022 došlo v porovnání s rokem 2021 k mírnému nárůstu počtu případů podvodů a nesrovnalostí nahlášených příslušnými orgány EU a vnitrostátními orgány – celkem 12 455; konstatuje, že financování související s těmito případy se v roce 2022 snížilo na 1,77 miliardy EUR (z 2,05 miliardy EUR v roce 2021); domnívá se, že tato čísla jsou stále extrémně vysoká a pro rozpočet EU představují významnou ztrátu;
12. je si vědom toho, že meziroční srovnání hlášení nesrovnalostí neposkytuje vždy spolehlivou analýzu trendů a vzorců z důvodu víceletého cyklu provádění řady programů; domnívá se, že pro zjišťování situace v reálném čase je vhodnější srovnání s pětiletým průměrem; v této souvislosti oceňuje, že ve zprávě o ochraně finančních zájmů Evropské unie za rok 2022 se často odkazuje na výsledky z období 2018–2021;
13. je přesvědčen, že zapojení občanské společnosti do boje proti podvodům je klíčové k posílení prevence a odhalování těchto podvodů, což předpokládá podporu investigativní žurnalistiky, jejíž úsilí může být úspěšné jen za předpokladu, že bude mít jednoduchý a přiměřený přístup k informacím o projektech, příjemcích a platbách; zdůrazňuje především významnou roli sdělovacích prostředků a investigativních novinářů v boji proti korupci; opakuje, že zvýšené a jednotné úrovně ochrany novinářů a oznamovatelů v celé Unii pomáhají bojovat proti šíření subkultury beztrestnosti, mlčení a spikleneckví; konstatuje, že s ohledem na pluralitu a svobodu sdělovacích prostředků vyplývá z nejnovějších výsledků nástroje pro sledování plurality sdělovacích prostředků (MPM 2022), že ukazatel týkající se ochrany novinářů zaznamenal mírné zhoršení a že riziko koncentrace zpravodajských médií je na celém kontinentu na velmi vysoké úrovni; zastává názor, že ochrana sdělovacích prostředků před politickým tlakem a vlivem a zaručení práva na přístup k informacím, kterými disponují veřejné orgány, jsou zásadní pro ochranu nezávislosti sdělovacích prostředků a jejich úlohy strážce demokracie a řádné správy zdrojů;
14. vítá společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 3. května 2023 o boji proti korupci (JOIN(2023)0012), v němž se uznává závažnost korupce, neboť snižuje účinnost veřejných výdajů, efektivnost jednotného trhu a udržitelnost hospodářského růstu; zdůrazňuje, že boj proti korupci je jedním z nejdůležitějších závazků Unie, stejně jako transparentnost a integrita; zdůrazňuje, že fenomén nepotismu, pokud jde o státem vlastněné subjekty a zadávání veřejných zakázek zahrnující finanční prostředky EU, představuje rovněž velké riziko pro řádné řízení a finanční zájmy EU; vítá proto nový návrh směrnice o boji proti korupci¹⁵;

---

¹⁵ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 3. května 2023 o boji proti korupci, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV a Úmluva o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie a kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371

15. je znepokojen skutečností, že je obtížné přesně odhadnout, do jaké míry organizovaná trestná činnost nezákonně využívá finanční prostředky EU; zastává názor, že je zapotřebí zavést společný přístup k posuzování dopadu organizované trestné činnosti na finanční prostředky EU a k hodnocení účinnosti opatření přijatých k řešení tohoto problému ve všech členských státech; vyzývá Komisi, aby urychleně zahájila všechny nezbytné kroky k dosažení této harmonizace;
16. zdůrazňuje význam posouzení dopadů, které vyhodnotí hospodářský a sociální dopad podvodů na finanční zájmy EU a její občany; žádá, aby byla provedena analýza poměru mezi zdroji vyčleněnými na předcházení podvodům a potenciálními ztrátami, jimž bylo zabráněno;
17. trvá na tom, že nedostatečně účinné provedení ve vnitrostátním právu v mnoha členských státech a nedostatečná harmonizace vnitrostátních právních předpisů poskytují organizované trestné činnosti příležitost k řadě nezákonných přeshraničních činností v oblastech, které se dotýkají finančních zájmů Unie; znovu proto připomíná své předchozí výzvy k revizi rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV o boji proti organizované trestné činnosti¹⁶ a k zavedení nové společné definice organizované trestné činnosti, která by zohledňovala zejména využívání korupce, násilí, vyhrožování nebo zastrasování s cílem získat kontrolu nad hospodářskou činností nebo zadáváním veřejných zakázek;
18. upozorňuje, že cílem strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025¹⁷ je stanovit nástroje a opatření k narušení obchodních modelů a struktur zločinných společení napříč hranicemi, a to jak online, tak offline; vyzývá členské státy, aby přispěly k úsilí Komise a vytvořily síť regionální spolupráce pro sdílení informací o případech a strategiích boje proti podvodům ze strany pachatelů organizované trestné činnosti; v této souvislosti připomíná význam navrhované nové směrnice o vymáhání a konfiskaci majetku¹⁸, jejíž účinné provádění by orgánům poskytlo lepší nástroje, jak připravit skupiny organizované trestné činnosti o finanční prostředky k páčání další trestné činnosti; dále připomíná, že v boji proti přeshraniční organizované trestné činnosti je klíčová výměna osvědčených postupů a rozvoj společných a koordinovaných strategií;
19. poukazuje na to, že pokud jde o případy korupce, úřad EPPO na konci roku 2022 vykázal 87 vyšetřovaných trestných činů (ve srovnání se 40 případy vyšetřovanými během prvních sedmi měsíců operativní činnosti v roce 2021); připomíná, že v systému pro řízení nesrovnalostí (IMS) bylo v letech 2018–2022 nahlášeno 30 případů z 10 členských států, z nichž 5 se týkalo zemědělství, 22 soudržnosti a 3 předvstupní pomoci, přičemž celkový finanční dopad se odhaduje na přibližně 50 milionů EUR;
20. opětovně zdůrazňuje, že korupce, zejména korupce na vysoké úrovni, včetně korupce v orgánech EU, je obzvláště závažným trestným činem, který může přesahovat hranice,

---

(COM(2023)0234).

¹⁶ Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42.

¹⁷ Sdělení Komise ze dne 14. dubna 2021 o strategii EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025 (COM(2021)0170).

¹⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. května 2022 o vymáhání a konfiskaci majetku (COM(2022)0245).

mít dopad na finanční zájmy Unie a hospodářství EU jako celku a oslabovat důvěru občanů v demokratické instituce v EU a v členských státech; připomíná, že v orgánech EU musí být uplatňována politika nulové tolerance vůči korupci; podporuje začleňování protikorupčních opatření do tvorby politik EU;

21. je znepokojen zprávami o tom, že vyšetřování korupce a střetů zájmů poslanců Evropského parlamentu ze strany úřadu OLAF brání nedostatečný přístup do jejich kanceláří a pracovních zařízení; vyzývá svou předsedkyni, aby úřadu OLAF umožnila přístup do prostor a poskytla veškeré nezbytné informace potřebné pro vyšetřování;
22. poukazuje na to, že Úřad evropského veřejného žalobce vede vyšetřování nákupu očkovacích látek proti COVID-19 Komisi;
23. zdůrazňuje povinnost každého orgánu EU, členského státu a veřejného nebo soukromého příjemce finančních prostředků Unie zpřístupnit na oficiální žádost EÚD v rámci probíhajícího auditu všechny příslušné dokumenty, včetně informací o předběžných jednáních vedených Komisí; připomíná doporučení Parlamentu v usnesení o udělení absolutoria za rok 2020 (oddíl III – Komise)¹⁹ týkající se přístupu k textovým zprávám vyměněným s farmaceutickou společností ohledně nákupu vakcíny proti onemocnění COVID-19;
24. zdůrazňuje, že v kontextu voleb do Evropského parlamentu musí být začleněna politika nulové tolerance vůči korupci, o níž by se mělo řádně informovat, aby se zvýšila volební účast a důvěra občanů ve veřejné instituce;
25. vítá skutečnost, že Komise do své výroční zprávy o právním státu zařadila zvláštní oddíl věnovaný boji proti korupci s cílem poskytnout hloubkovou srovnávací analýzu přístupů, postupů a nástrojů, které členské státy používají v boji proti korupci, a s cílem pomoci určit, které oblasti jsou nejvíce ohroženy; žádá Komisi, aby do všech oddílů zprávy o právním státu zahrnula vždy doporučení a navazující připomínky pro členské státy; znovu opakuje, že je důležité plně se zabývat doporučeními pro jednotlivé země týkajícími se korupce; vyzývá členské státy, aby při vypracovávání svých protikorupčních politik zohlednily zjištění zprávy o právním státu; vyzývá Komisi, aby zasáhla a podpořila členské státy při řešení strukturálních problémů v oblasti protikorupční kapacity;
26. poukazuje na to, že průzkumy Eurobarometr z roku 2022 týkající se korupce ukazují, že korupce v EU je pro občany a podniky EU stále vážným problémem, přičemž velká část evropských občanů se domnívá, že korupce je v jejich zemi rozšířená (68 %) a že míra korupce vzrostla (41 %); oceňuje, že téměř všechny členské státy v současné době zavedly protikorupční strategie, které jsou pravidelně vyhodnocovány a revidovány, a připomíná, že k vymýcení korupčních praktik je zapotřebí nejen pevný právní rámec, ale také účinné provádění, a že předcházení těmto praktikám vyžaduje rovněž transparentní a odpovědné rámce pro správu věcí veřejných a integritu; vítá v této souvislosti protikorupční návrhy předložené Komisí, které vycházejí z výzev Parlamentu ke zintenzivnění boje proti korupci; konstatuje, že Komise má v úmyslu

---

¹⁹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. května 2022 obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl III – Komise a výkonné agentury, Přijaté texty, P9_TA(2022)0144.

začlenit prevenci korupce do návrhů politik a programů EU a aktivně podporovat úsilí členských států o zavedení silných protikorupčních politik a právních předpisů; oceňuje vůli řešit přeshraniční rozměr korupce kriminalizací trestných činů korupce a harmonizací sankcí v celé EU v souladu s návrhem vysokého představitele na zavedení zvláštního režimu sankcí v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky, který by se zaměřoval na závažné korupční činy na celém světě;

27. zdůrazňuje, že korupce a praní špinavých peněz jsou neoddělitelně spjaty a že praní peněz je jedním z nejdůležitějších faktorů umožňujících nelegálně organizovanou trestnou činnost, pomocí něhož pachatelé trestné činnosti převádějí své výnosy z trestné činnosti do legální ekonomiky, a je si vědom toho, že podvody na úkor rozpočtu EU mohou být rovněž predikativním trestným činem předcházejícím praní peněz; zdůrazňuje, že nadnárodní rozměr těchto trestných činů ztěžuje jejich prevenci, odhalování i potírání v důsledku různorodých právních systémů; vítá pokrok při zřizování nového Orgánu pro boj proti praní peněz v návaznosti na návrh Komise z července 2021, politickou dohodu dosaženou v Radě dne 29. června 2022, její postoj k posílenému souboru pravidel přijatému dne 7. prosince 2022 a mandát k zahájení dialogů udělený na plenárním zasedání Parlamentu dne 17. dubna 2023; vyjadřuje politování nad tím, že tento orgán nebude plně funkční do roku 2026;
28. konstatuje, že prostřednictvím systému IMS bylo v období 2018–2022 nahlášeno 375 případů souvisejících se střetem zájmů, jehož výskyt lze také odhalit v prostředí podobném tomu, v němž dochází ke korupčnímu jednání; poukazuje na to, že valná většina nahlášených případů střetu zájmů souvisí s prováděním politik soudržnosti (86 % ve srovnání s 9 % v případě zemědělství a 5 % v případě předvstupní politiky), což představuje celkovou částku téměř 117 milionů EUR za toto období; zdůrazňuje, že nahlášené střety zájmů se týkají především vztahů mezi příjemci finančních prostředků a jejich dodavateli a subdodavateli, zatímco pouze 7 % případů se týká střetů zájmů ve fázi zadávání a/nebo hodnocení projektů, tedy členů hodnotících komisí;
29. je přesvědčen, že by se mohlo jednat o jeden z ukazatelů příznivého dopadu a odrazujícího účinku změn finančních pravidel, které se vztahují na všechny vnitrostátní orgány, jež nakládají s finančními prostředky EU, spolu se skutečností, že jedna třetina případů byla odhalena prostřednictvím zdrojů mimo systém řízení a kontrolní systém, včetně oznamovatelů a investigativních novinářů, z čehož lze usuzovat na základní úroveň transparentnosti a přístupnosti a přispění občanské společnosti;
30. se znepokojením rovněž konstatuje, že celkový výskyt případů střetu zájmů je vyšší, než se uvádí v systému IMS, jak vyplývá z dodatečných informací, které obdrželo generální ředitelství Komise pro regionální a městskou politiku a GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování o případech střetu zájmů a souvisejících vymáhaných částkách při zadávání veřejných zakázek v rámci Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj, a to přímo od členských států prostřednictvím systému pro řízení fondů EU (známého jako SFC, který v období 2014–2020 vykázal 31 případů týkajících se 16 programů v 11 členských státech, jejichž finanční dopad se odhaduje na 3,4 milionu EUR);

31. znovu vyzývá k tomu, aby byla výroční zpráva o ochraně finančních zájmů ucelenější s cílem poskytnout komplexní přehled o synergiích mezi všemi příslušnými aktéry, určit osvědčené postupy a řešit nedostatky; v této souvislosti vítá skutečnost, že do zprávy o ochraně finančních zájmů za rok 2022 byla zahrnuta zjištění z výročních zpráv Úřadu evropského veřejného žalobce a úřadu OLAF; vyzývá k dalšímu zlepšení tohoto holistického přístupu, který by poskytl jasnější, úplnější a konkrétnější představu o celkovém stavu ochrany finančních zájmů Unie a který by zahrnoval veškerá opatření proti podvodům, a to jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU;
32. vyzývá k tomu, aby ustanovení o střetu zájmů byla uplatňována tak, aby zajišťovala právní jistotu, byla založena na jasném a přiměřeném posouzení rizik a umožňovala praktické uplatňování příslušnými orgány; vyzývá k tomu, aby pokyny Komise poskytovaly žadatelům a rozhodovacím orgánům jasnost, zamezily zbytečné administrativní zátěži a dodržovaly zásadu proporcionality;

Příjmy

33. konstatuje, že v roce 2022 byl celkový počet nesrovnalostí podvodného či nepodvodného charakteru týkajících se tradičních vlastních zdrojů ve srovnání s pětiletým průměrem (2018–2022) o 7,6 % vyšší (4 661); se znepokojením konstatuje, že – jak vyplývá z odhadů a zjištění členských států – rovněž znatelně vzrostly celkové částky, jichž se tyto nesrovnalosti týkají (o 47 % na 783 milionů EUR); v téže věci zdůrazňuje, že celková míra vymáhání v roce 2022 u případů podvodného i nepodvodného jednání činila pouze 48 % (ve srovnání s 54 % v roce 2021) a že u případů podvodného jednání činila pouze 25 %, přičemž tato míra byla v jednotlivých členských státech velmi nejednotná; žádá Komisi, aby vyvinula větší úsilí o rychlé navrácení zneužitých finančních prostředků;
34. zdůrazňuje, že v roce 2022 pouze u 19 nových zpráv o odpisech, které Komisi předložilo šest členských států, dospěla Komise k závěru, že bylo uspokojivě prokázáno, že ke ztrátě tradičních vlastních zdrojů došlo z důvodů, které dotyčným členským státům nelze přičítat, a že za ztrátu nenesou finanční odpovědnost, zatímco v 82 případech v celkové výši téměř 39 milionů EUR měla Komise za to, že členské státy uspokojivě neprokázaly, že ke ztrátě tradičních vlastních zdrojů došlo z důvodů, které jim nelze přičítat, a že za ztrátu nesou finanční odpovědnost (Komise v roce 2022 posuzovala 135 případů v celkové výši 76,8 milionů EUR); vybízí Komisi, aby zachovala tento účinný mechanismus revize případů odpisu s cílem podpořit účinnost opatření vnitrostátních správních orgánů k vymáhání pohledávek;
35. konstatuje, že i v roce 2022 byly nejúspěšnějšími nástroji pro odhalování nesrovnalostí podvodného i nepodvodného charakteru kontroly prováděné útvary pro boj proti podvodům a kontroly po propuštění zboží, a to ve stále větší míře v kombinaci s daňovými kontrolami a kontrolami při propuštění; zdůrazňuje, že v roce 2022 byly hlavními způsoby páchaní podvodného jednání pašování, uvádění nesprávné hodnoty a nesprávné zařazení či popis zboží, přičemž vzrostl zejména počet hlášených případů pašování cigaret;
36. vítá úlohu úřadu OLAF při odhalování a vyšetřování podvodů týkajících se tradičních vlastních zdrojů EU; bere na vědomí mírný pokles počtu otevřených vyšetřování v

oblasti vlastních zdrojů v roce 2022 a vyzývá Komisi, aby zajistila, že úřadu OLAF budou poskytnuty odpovídající zdroje, aby mohl plně a účinně vykonávat svůj mandát;

37. konstatuje, že v peněžním vyjádření zůstává hlavní zemí původu zboží zatíženého nesrovnalostmi Čína, na druhém místě jsou Spojené státy a na třetím Vietnam, a že nejvíce dotčeným zbožím jsou textilní výrobky a obuv, a to jak z hlediska počtu, tak hodnoty zjištěných a nahlášených případů;
38. znovu vyzývá ke zmírnění výpadku příjmů z DPH prostřednictvím řešení nedostatku zdrojů, omezené digitální efektivity daňových správ a mezer v zákonech, které omezují účinnost opatření proti daňovým podvodům a vyhýbání se daňovým povinnostem; připomíná, že neúčinnějším způsobem boje proti přeshraničním podvodům v oblasti DPH je posílení správní spolupráce;
39. zdůrazňuje, že úřad EPPO má pravomoc vyšetřovat závažné trestné činy proti společnému systému DPH, které souvisejí s územím dvou nebo více členských států a jejichž celková škoda činí nejméně 10 milionů EUR; je znepokojen údaji uvedenými ve výroční zprávě úřadu EPPO za rok 2022, podle nichž 16,5 % aktivních vyšetřování úřadu (185) souviselo s podvody v oblasti DPH, které však představují 47 % odhadované škody (6,7 miliardy EUR);
40. vítá druhou zprávu Komise ze dne 16. září 2022 o provádění směrnice o ochraně finančních zájmů Unie (COM(2022)0466), vyjadřuje však politování nad tím, že Komise upustila od zásahu do revize prahové hodnoty 10 milionů EUR, která má zásadní dopad na činnost úřadu EPPO v případech podvodů v oblasti DPH; zdůrazňuje, že situace je nepřehledná kvůli opakujícím se a dosud nevyřešeným otázkám týkajícím se různých výkladů metod používaných pro výpočet prahové hodnoty (zda by se měly škody vzniklé v několika členských státech počítat či zda by se měly do výpočtu zahrnout pouze země, které se podílejí na činnosti úřadu EPPO); je pevně přesvědčen, že stávající prahová hodnota omezuje odrazující účinek, umožňuje pachatelům vyhledávat nejslabší jurisdikce, aby se vyhnuli úřadu EPPO, a má nepříznivý dopad na vyšetřování, neboť vnitrostátní orgány často v počáteční fázi vyšetřování nemají úplnou představu o rozsahu trestné činnosti; vyzývá Komisi, aby v příští zprávě o provádění směrnice o ochraně finančních zájmů Unie svůj postoj přehodnotila a zrušila tuto prahovou hodnotu nebo ji podstatně snížila a mezitím poskytla odpovídající pokyny k metodě výpočtu;
41. zdůrazňuje, že účinná spolupráce mezi úřadem OLAF a Úřadem evropského veřejného žalobce je předpokladem pro řádné řízení a ochranu finančních zájmů rozpočtu EU, a to jak na straně výdajů, tak na straně příjmů; v této souvislosti se domnívá, že tato posílená spolupráce může na straně příjmů vést ke zvýšení výběru příjmů do rozpočtu EU, čímž se sníží příspěvky členských států založené na HND, a na straně výdajů zajistit, aby peníze daňových poplatníků byly vynakládány odpovídajícím způsobem;
42. zdůrazňuje, že je důležité, aby si úřad OLAF a Úřad evropského veřejného žalobce zachovaly provozní nezávislost;
43. vítá prohlášení předsedkyně Komise Ursuly von der Leyenové, že EU musí zajistit, aby byly peníze vynakládány v souladu s jejich účelem a v souladu se zásadami právního státu, a zajistit ochranu finančních prostředků;

Výdaje

44. konstatuje, že počet nahlášených nesrovnalostí podvodného a nepodvodného charakteru, které mají dopad na prováděcí opatření v oblasti rozvoje venkova, se v období 2018–2022 zvýšil, a to zejména v důsledku vyšší míry odhalení ve vztahu k opatřením v rámci programového období 2014–2022; zdůrazňuje však, že počet odhalených a nahlášených případů podvodného jednání je stále ještě nižší, než se očekávalo, a že tato skutečnost je důvodem, proč by měl být zvýšen dohled nad situací;
45. připomíná, že v roce 2022 byla míra odhalení v oblasti rozvoje venkova znatelně vyšší než v případě podpory zemědělství, ačkoli se počet nesrovnalostí podvodného charakteru nahlášených v rámci podpory zemědělství ve srovnání s rokem 2021 zvýšil; konstatuje, že v rámci podpory zemědělství zaznamenaly členské státy nejvyšší míru podvodů u tržních opatření; úřad OLAF vyšetřoval také několik složitých případů souvisejících s propagací zemědělských produktů;
46. vyjadřuje politování nad tím, že v období 2018–2022 byl v oblasti rozvoje venkova i přímých plateb přínos analýzy rizik, oznamovatelů, informátorů a investigativních novinářů k odhalování případů podvodného jednání velmi omezený; je rovněž znepokojen délkou správních řízení zahájených za účelem řešení nahlášených případů nesrovnalostí podvodného charakteru, která v období let 2014–2022 trvala v průměru téměř čtyři roky od začátku nesrovnalosti k vyslovení podezření na podvodné jednání a další téměř tři roky, než byl případ po nahlášení Komisi uzavřen; zdůrazňuje, že v případě soudržnosti trvalo přibližně rok a půl od začátku nesrovnalosti k vyslovení podezření na podvodné jednání a více než dva roky, než byl případ po nahlášení Komisi uzavřen; žádá Komisi, aby orgánům členských států poskytovala častěji doporučení a následná opatření s cílem zkrátit délku správních postupů;
47. konstatuje, že největší počet nesrovnalostí nahlášených v roce 2022, a to jak nesrovnalostí podvodného, tak i nepodvodného charakteru, souvisel s Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR: 59 % u nesrovnalostí podvodného charakteru, 67 % u nesrovnalostí nepodvodného charakteru) a v menší míře s Evropským sociálním fondem (ESF: 27 % u nesrovnalostí podvodného charakteru, 20 % u nesrovnalostí nepodvodného charakteru); poukazuje na to, že nejvíce jsou ohroženy oblasti dopravy a ochrany životního prostředí vzhledem k velkým objemům finančních prostředků, které jsou těmito pochybeními dotčeny, a oblast výzkumu, technologického rozvoje a inovací, kde se vyskytují nejčastěji nesrovnalosti podvodného charakteru;
48. je znepokojen skutečností, že v roce 2022 dosáhl počet nahlášených nesrovnalostí týkajících se nástroje předvstupní pomoci (NPP) nejvyšší hodnoty, a je si vědom toho, že tyto případy se týkají nástroje předvstupní pomoci I na období 2007–2013 (NPP I) i nástroje předvstupní pomoci II na období 2014–2020 (NPP II); vyzývá Komisi, aby na základě zkušeností získaných v souvislosti s těmito nástroji zabezpečila budoucí akce a iniciativy se stejnými nebo podobnými cíli proti podvodům, jako je tomu v případě Ukrajiny, která by měla získat velmi významné zdroje z NPP a programu Horizont Evropa a kde má správné využití zdrojů, a to i ve velmi obtížných podmínkách, zásadní význam pro účinnost a účelnost přístupového procesu;

49. zdůrazňuje, že v oblasti politiky soudržnosti byl počet nesrovnalostí nepodvodného charakteru, které byly nahlášeny během prvních devíti let programového období 2007–2013, a finanční částky související s těmito nesrovnalostmi, mnohem vyšší než v případě nesrovnalostí nepodvodného charakteru a souvisejících částek, které byly nahlášeny během programového období 2014–2020, a že tento trend postihuje všechny fondy a většinu členských států;
50. konstatuje, že v případě politiky soudržnosti se nejčastější typ nesrovnalostí podvodného charakteru nahlášený v systému IMS týká podkladů (chybné, chybějící, nepravé nebo padělané), zatímco v případě nesrovnalostí nepodvodného charakteru je nejčastěji hlášeno porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek;
51. se znepokojením bere na vědomí zjištění uvedená ve výroční zprávě EÚD za rok 2022 týkající se plnění rozpočtu EU na rozpočtový rok 2022, podle nichž auditní orgány i přes zlepšení řeší riziko podvodů i nadále nedostatečně a orgány členských států neoznamují případy podezření z podvodu v systému IMS, jak je požadováno; vyzývá Komisi, aby se těmito otázkami naléhavě zabývala;
52. konstatuje, že v roce 2022 bylo v souvislosti s nesrovnalostmi v rámci přímého řízení zaregistrováno 770 případů zpětného získání finančních prostředků (ve srovnání s 879 v roce 2021), z nichž 37 případů bylo podvodného charakteru (ve srovnání s 54 nahlášenými nesrovnalostmi podvodného charakteru v roce 2021) v celkové výši 61,28 milionu EUR (z toho 5,67 milionu EUR kvůli podvodnému jednání ve srovnání s 7,04 miliony EUR v roce 2021);
53. konstatuje, že v případě přímého řízení bylo množství zjištěných nesrovnalostí podvodného charakteru v období 2018–2022 celkově stabilní; oceňuje, že v případě přímého řízení v období 2018–2022 je u 88 % případů zpětného získání finančních prostředků souvisejících s nesrovnalostmi nahlášenými jako podvodné uveden jako zdroj odhalení úřad OLAF, což odpovídá 92 % celkových zpětně získaných částek; konstatuje, že přibližně 97 % nesrovnalostí, které nebyly nahlášeny jako podvodné, bylo odhaleno prostřednictvím kontrol Komise;
54. je znepokojen tím, že v letech 2018–2022 je zpětné získávání finančních prostředků v průměru nadále nízké, přičemž průměrná míra zpětně získaných částek činila 56 % (tj. 34 % u „nesrovnalostí, které byly nahlášeny jako podvodné“ a 59 % u „nesrovnalostí, které nebyly nahlášeny jako podvodné“); žádá Komisi, aby vyvinula větší úsilí o rychlé navrácení zneužitých finančních prostředků;
55. znovu vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrh o vzájemné správní pomoci v oblastech výdajů z fondů EU, které tuto praxi dosud nestanoví, s cílem zajistit průřezový přístup k ochraně finančních zájmů Unie;

Nástroj NextGenerationEU (NGEU) a Nástroj pro oživení a odolnost

56. připomíná, že vzhledem ke specifické koncepci Nástroje pro oživení a odolnost by členské státy spolu s Komisí měly zajistit účinnou ochranu finančních zájmů Unie v souladu se svými příslušnými povinnostmi; vyzdvihuje, že systémy členských států pro kontrolu musí zajistit, že investiční projekty financované z Nástroje pro oživení a odolnost budou v souladu s unijními a vnitrostátními pravidly; připomíná, že Komise

a členské státy musí zabránit nedostatečné odpovědnosti na úrovni EU, a pokud to bude nutné, v souladu s příslušnými doporučeními EÚD zavést další záruky k řešení tohoto problému;

57. je si vědom toho, že provádění Nástroje pro oživení a odolnost vrcholí a že nařízení upravující jeho zavádění ukládá členským státům povinnost zavést účinné a účelné kontrolní systémy s cílem chránit finanční zájmy Unie a zajistit soulad s předpisy EU a vnitrostátními předpisy;
58. podotýká, že Komise před schválením plánů provedla posouzení těchto kontrolních systémů a následně v roce 2022 provedla 16 auditů systémů zaměřených na ochranu finančních zájmů EU²⁰, které se týkaly koordinačních a prováděcích orgánů, jako jsou ministerstva a agentury; vyslovuje uspokojení nad tím, že Komise plánuje do konce roku 2023 provést alespoň jeden audit ve všech členských státech, a vítá výběr cílů auditu na základě posouzení rizik;
59. je znepokojen tím, že EÚD zjistil nedostatky v systémech podávání zpráv a kontroly členských států, z nichž některé nebyly při předložení plánů pro oživení a odolnost plně funkční, což představuje riziko pro správnost výdajů Nástroje pro oživení a odolnost a ochranu finančních zájmů EU²¹ a vede k přijímání „kontrolních milníků“;
60. připomíná, že auditní činnost Komise rovněž potvrdila rozdíly v systémech vnitřní kontroly napříč prováděcími a koordinačními orgány a určila osvědčenou praxi v některých zavedených postupech pro ověřování podvodů, korupce, střetu zájmů a dvojího financování a předcházení těmto případům; vyzývá členské státy, aby sdílely své nejlepší postupy s cílem usnadnit koordinovanější zpracování finančních prostředků, které bude odolnější vůči podvodům;
61. je si vědom inherentní charakteristiky výdajového modelu Nástroje pro oživení a odolnost, obtížnosti posouzení míry chyb srovnatelné s ostatními výdajovými oblastmi EU a omezení, která představuje metodika Komise pro pozastavení plateb²²; připomíná však, že při podávání žádostí o platbu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost lze pozorovat zpoždění, a vyzývá Komisi, aby byla i nadále ostražitá, zejména pokud jde o konec životního cyklu Nástroje pro oživení a odolnost, s cílem zajistit, aby členské státy chránily finanční zájmy EU a aby peníze daňových poplatníků EU byly vynakládány odpovídajícím způsobem; zdůrazňuje, že odpovídající zdroje a pozornost by měly být věnovány zejména boji proti podvodům, korupci, střetu zájmů (definovaným jako „závažné nesrovnalosti“) a dvojímu financování;
62. připomíná zjištění EÚD uvedená ve výroční zprávě za rok 2022, konkrétně že se kontrolní milníky v národních plánech pro oživení a odolnost liší, pokud jde o jejich požadavky a granularitu; klade si otázku, proč byly některé členské státy povinny pouze koncipovat svůj kontrolní systém, zatímco jiné měly mít operační systém;

---

²⁰ EÚD, Stručný audit EU 2022, s. 57.

²¹ Výroční zpráva EÚD za rok 2022, body 11.47–11:55.

²² Ve Španělsku, na Slovensku, v Estonsku, Dánsku, Řecku, České republice, Itálii, Litvě, na Maltě, ve Slovinsku, Bulharsku, na Kypru, ve Finsku, Irsku, Lotyšsku a Polsku.

63. vyzývá Komisi, aby urychleně přezkoumala své postupy auditů *ex post* s cílem zajistit odpovídající ověření toho, zda auditované cíle, které byly dříve vyhodnoceny jako splněné, nebyly po provedení příslušné platby zrušeny;
64. dále vyzývá Komisi, aby průběžně sledovala plnění milníků a cílů týkajících se ochrany finančních zájmů EU a aby v případě neplnění nebo zrušení dříve splněných milníků uplatňovala veškerá nezbytná opatření, včetně úměrného snížení podpory v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a zpětného získání jakékoli částky splatné do rozpočtu Unie, nebo aby požádala o předčasné splacení půjčky v případě podvodu, korupce a střetů zájmů ovlivňujících finanční zájmy Unie nebo závažného porušení povinnosti vyplývající z dohod o financování, které nebylo členským státem napraveno;
65. znovu připomíná, že účinná prevence, odhalování a vyšetřování nezákonných činností ohrožujících provádění nástroje NGEU, zejména rizik infiltrace organizované trestné činnosti, závisí na účinném shromažďování a sdílení údajů, včetně rychlého vyřizování žádostí o přístup ze strany vyšetřovacích útvarů v členském státě, jakož i z jiných zemí nebo na úrovni EU, ze strany úřadu OLAF a EPPO a v případě potřeby Eurojustu nebo Europolu, kterým má být přístup poskytnut;
66. vyjadřuje politování nad tím, jak Komise vykládá pojem „konečný příjemce“ v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; připomíná, že podle pozměněného nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost by členské státy měly zveřejnit seznam 100 největších konečných příjemců, kteří dostávají nejvyšší částku finančních prostředků na provádění opatření v rámci Nástroje pro oživení a odolnost; vyjadřuje politování nad tím, že Komise nepožaduje od členských států, aby poskytovaly informace o konečném příjemci nebo příjemci finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost, a rozhodla se požadovat, aby členské státy poskytovaly informace pouze o „příjemcích druhé úrovně“; je toho názoru, že tento výklad není v souladu s dohodou mezi spolunormotvůrci;
67. vítá společnou analýzu Europolu a úřadu OLAF, která hodnotí rizika podvodů a nesrovnalostí v souvislosti s nástrojem NGEU; vítá doporučení Europolu a úřadu OLAF a vyzývá Komisi, specializované agentury a orgány EU i členské státy k aktivní spolupráci a součinnosti s cílem zajistit ochranu finančních zájmů EU při provádění nástroje NGEU;
68. vítá strategickou iniciativu veřejné ochránkyně práv, která byla zahájena v únoru 2022 a jejímž cílem je prověřit transparentnost národních plánů pro oživení a odolnost, strategie informování veřejnosti a komunikace o Nástroji pro oživení a odolnost a způsob dohledu nad fondy; zdůrazňuje význam této iniciativy vzhledem k tomu, že výroční zpráva EÚD za rok 2022 obsahovala vyšší odhadovanou míru chyb za daný rok; vítá úsilí veřejné ochránkyně práv o zlepšení standardů transparentnosti v Nástroji pro oživení a odolnost;
69. připomíná „Fórum pro prosazování práva Next Generation EU (NGEU-LEF)“, což je společná iniciativa vedená společně Europolem a Itálií, která sdružuje Europol, Úřad evropského veřejného žalobce, úřad OLAF, Eurojust, Agenturu Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva a vnitrostátní orgány tím, že poskytuje fórum pro sdílení zpravodajských informací a koordinaci operací zaměřených na boj

proti pronikání organizované trestné činnosti do legální ekonomiky a na ochranu stimulačního balíčku NGEU se zvláštním zaměřením na korupci, daňové úniky, zpronevěru a praní peněz; vítá skutečnost, že iniciativa „NGEU-LEF“ získala cenu evropské veřejné ochránkyně práv za řádnou správu 2023 v kategorii „nejpopulárnější u veřejnosti“;

70. je znepokojen tím, že stále existuje mnoho problémů, zejména kvůli nedostatečnému dohledu ze strany koordinačních orgánů, neúplným strategiím boje proti podvodům, chybějícím prvkům při posuzování rizika podvodů, potřebě zlepšit kontroly *ex ante* zaměřené na předcházení střetům zájmů, nízké účasti na vzdělávacích činnostech zaměřených na zvýšení povědomí o podvodech a nedostatcích v hlášení nesrovnalostí úřadu OLAF za účelem možného vyšetřování; žádá Komisi, aby informovala Parlament o zjištěných problémech, o doporučeních určených členskými státy a o následných opatřeních přijatých k vyřešení problémů;
71. zdůrazňuje, že větší transparentnost hraje zásadní úlohu při odhalování podvodných systémů a odrazování od podvodného jednání; vyzývá k zavedení nových iniciativ a politik v oblasti transparentnosti na podporu odpovědnosti;

Digitalizace a transparentnost pro posílení boje proti podvodům

72. vítá přezkum EÚD 04/2023 nazvaný Digitalizace hospodaření s fondy EU, který zdůrazňuje, že „digitalizace má potenciál zefektivnit audity finančních prostředků EU“; upozorňuje na zjištění Účetního dvora, že existuje mnoho rozdílů v míře digitalizace výdajů EU, která je nejvíce centralizovaná tam, kde má Komise přímé řízení, a v oblastech spadajících pod ostatní způsoby řízení, například v rámci sdíleného řízení, je roztržitější;
73. je si vědom toho, že úsilí Komise a dalších prováděcích orgánů v oblasti digitalizace rozpočtu EU musí ještě zdolat řadu překážek za účelem zvýšení kompatibility informačních systémů používaných mnoha zúčastněnými subjekty; v tomto ohledu oceňuje konzistentnost sdělení Komise ze dne 30. června 2022 nazvaného Digitální strategie Evropské komise – Digitální komise nové generace (C(2022)4388); poukazuje na to, že digitalizace je pro Komisi již řadu let strategickou prioritou; domnívá se, že zefektivnění správy finančních prostředků EU vyžaduje další zjednodušení IT prostředí, a opakuje, že interoperabilita by měla být začleněna do politik EU, aby se zvýšila kompatibilita mezi informačními systémy používanými mnoha zúčastněnými subjekty;
74. zdůrazňuje, že je nezbytné zvýšit úroveň interoperability datových systémů a harmonizovat podávání zpráv, monitorování a audit v EU; za tímto účelem znovu vyzývá Komisi, aby harmonizovala definice s cílem získat srovnatelné údaje v celé EU;
75. zastává názor, že digitalizace posílila prevenci a odhalování podvodů, zjednodušila správní postupy a že musí tvořit hlavní složku každé strategie boje proti podvodům, včetně vnitrostátních strategií boje proti podvodům; vyzývá Komisi, aby znovu připomněla svá doporučení členskými státy, které dosud nepřijaly vnitrostátní strategie boje proti podvodům, aby tak učinily a aby tyto své strategie pravidelně aktualizovaly a využívaly přitom možností, které nabízejí nové technologie;

76. připomíná svou rozhodnou podporu povinnému použití jednotného integrovaného informačního systému pro vytěžování dat a hodnocení rizik Arachne, jak jej předpokládá přepracované znění finančního nařízení, který by měl zajistit lepší ochranu finančních zájmů Unie a doplňovat nástroje IT vyvinuté na vnitrostátní úrovni členskými státy;
77. konstatuje, že z dostupných možností byl zdaleka nejpoužívanějším informačním systémem na podporu evropských strukturálních a investičních fondů a Nástroje pro oživení a odolnost systém Arachne (21 členských států); se znepokojením konstatuje, že řada členských států používala vlastní specializované IT nástroje pro boj proti podvodům, často ve spojení s nástroji EU, ačkoli oba tyto typy nástrojů byly jen zřídka interoperabilní, což brání odhalování podvodů a jejich oznamování Komisi;
78. zdůrazňuje, že systém EDES, který představuje černou listinu EU, má obrovský potenciál poukázat na osoby a společnosti, které zneužívají finanční prostředky EU; vyzývá, aby byl systém EDES rozšířen na všechny způsoby řízení, a zejména na sdílené řízení; zdůrazňuje, že různé přístupy členských států k opatřením na vylučování přispívají k nerovnoměrné ochraně finančních zájmů EU; vyzdvihuje, že je zapotřebí zavést povinné používání systému EDES jako společného systému vylučování hospodářských subjektů pro finanční prostředky spravované členskými státy; domnívá se, že toto posílení by umožnilo EU a členským státům lépe chránit finanční zájmy Unie a v konečném důsledku i peníze daňových poplatníků; naléhavě vyzývá členské státy, aby v zájmu ochrany finančních zájmů rozpočtu EU neprodleně přijaly toto rozšíření působnosti;
79. poukazuje na to, že konsolidace, centralizace a zveřejňování informací o příjemcích finančních prostředků EU poskytovaných členskými státy a dalšími prováděcími subjekty v jediné databázi by zvýšila finanční transparentnost, neboť by zahrnovala různé formy způsobů řízení a umožnila křížovou kontrolu a vyčerpávající analýzy; vyzývá Komisi, aby vybízela příslušné zúčastněné strany, včetně vnitrostátních orgánů, ke spolupráci na dosažení tohoto cíle; upozorňuje Komisi na to, že je třeba chránit osobní údaje a citlivé informace o příjemcích;
80. trvá na tom, že digitalizace a nejmodernější nástroje IT na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU by zlepšily řízení, kontrolu a audit finančních prostředků EU a mohly by přispět k předcházení nesrovnalostem a podstatnému snížení byrokracie, neboť digitalizace umožňuje snazší a rychlejší přístup k důležitým souborům údajů a jejich křížové kontroly na dálku, čímž by se zabránilo nutnosti kontrol na místě;
81. naprosto souhlasí s EÚD, který ve své výroční zprávě za rok 2022 vyzývá k posunutí termínu pro zavedení systému IT pro vytěžování údajů a hodnocení rizik Arachne z roku 2028 na rok 2025; připomíná postoj Parlamentu, který vyzval, aby byl systém zaveden do roku 2026;
82. konstatuje, že digitalizace boje proti podvodům je rovněž jedním z témat revize akčního plánu zahájeného v roce 2022 a přijatého v červenci 2023, který doprovází strategii Komise pro boj proti podvodům z roku 2019 a který je přizpůsoben rychle se měnícím hospodářským a sociálním scénářům a novým výzvám; je si vědom toho, že Komise úspěšně provedla 60 z celkových 63 opatření předchozího plánu a že některá z nich jsou

trvalého rázu a nadále probíhají; vyzývá Komisi, aby Parlamentu předložila související kritéria a normy, které jsou schváleny v revidovaném akčním plánu;

83. vyzývá k uznání, že je důležité začlenit vizuální pomůcky, jako jsou tabulky a grafy, aby byly statistické informace přístupnější a srozumitelnější;
84. žádá, aby byly při zjišťování nesrovnalostí používány pokročilé analýzy dat, umělá inteligence a strojové učení;

Struktura boje proti podvodům v EU a klíčová opatření v roce 2022

85. vítá opatření, která Komise zahájila v roce 2022 za účelem zvýšení úrovně ochrany finančních zájmů EU, vyzývá však, aby se nepolevovalo v ostražitosti a aby byla v této oblasti zavedena doplňující opatření;
86. připomíná, že ve svých předchozích usneseních zdůraznil, že boj proti podvodům na úkor rozpočtu EU může být účinný pouze tehdy, bude-li řešen komplexně, zahrnovat všechny fáze cyklu boje proti podvodům a vycházet ze zkušeností mnoha zúčastněných stran, procesů a opatření; poukazuje na to, že čtyři fáze tohoto cyklu (prevence, odhalení, vyšetřování a trestní stíhání a zpětné získání prostředků a sankce) vyžadují, aby analýzy rizik, postupy podávání zpráv a spolupráce probíhaly harmonizovaně na legislativní, správní, organizační a provozní úrovni; upozorňuje na připomínku EÚD v jeho zvláštní zprávě o finančním prostředí EU²³, že složitá plejáda finančních prostředků a nástrojů doplňujících rozpočet EU s sebou nese stále větší riziko závažných nedostatků v systému auditu a kontroly a nedostatečné odpovědnosti; domnívá se, že tato složitost vyžaduje stejně komplexní a cílený přístup k ochraně dotčených finančních zájmů, aby mohly být řešeny nesrovnalosti a podvody, k nimž by mohlo dojít zneužitím celkové neprůhlednosti finančního prostředí; připomíná, že současná roztržičnost dostupných údajů vyžaduje standardizovaná opatření ke shromažďování, srovnávání a agregaci informací a údajů, zejména o konečných příjemcích a příjemcích finančních prostředků Unie, pro účely auditu a kontroly včetně vyšetřování;
87. zdůrazňuje, že program Unie pro boj proti podvodům byl vypracován na období sedmi let, od roku 2021 do roku 2027, a rok 2022 je druhým rokem jeho provádění v režimu přímého řízení za účasti úřadu OLAF jako hlavního útvaru pro provádění programu;
88. konstatuje, že v rozhodnutí o financování na rok 2022 bylo přiděleno 15,4 milionu EUR na složku programu Hercule, 9 milionů EUR na složku Informačního systému pro boj proti podvodům (AFIS) a přibližně 1 milion EUR na složku systému IMS, z nichž byly příslušným prováděcím orgánům poskytovány granty a zajišťováno financování specializovaného vzdělávání, databází, podpory výzkumu, sledování a analýz;
89. připomíná, že systém IMS nyní využívá 35 zemí, včetně členských států a dalších přijímajících zemí, se zhruba 700 vykazujícími organizacemi, které pokrývají více než 3 000 uživatelů systému IMS a několik oblastí, včetně Nástroje pro oživení a odolnost a

---

²³ Zvláštní zpráva č. 05/2023 nazvaná „Finanční prostředí EU – nesourodá struktura vyžadující další zjednodušení a odpovědnost“.

dalších oblastí, jako je azyl, sousedství a předvstupní pomoc, jakož i tradiční oblasti zemědělství, soudržnosti a rybolovu;

90. oceňuje vzájemně se doplňující úlohy programů Fiscalis, cel a Nástroje pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly a je přesvědčen, že synergické účinky využití této finanční podpory přinesou hmatatelná zlepšení v oblasti daní, sdílení informací o rizicích a zajistí modernizaci vybavení pro celní kontroly na špičkové úrovni;
91. vyjadřuje politování nad tím, že účast členských států v úřadu EPPO není povinná; připomíná, že v roce 2022 se na činnosti úřadu EPPO podílelo pouze 22 členských států, přičemž stejných pět zemí jako v roce 2021 se neúčastnilo; trvá na tom, že členské státy, které se dosud na jeho činnosti nepodílí, tak musí neprodleně učinit; vyzývá Komisi, aby k účasti v úřadu EPPO motivovala pozitivními opatřeními;
92. vítá výroční zprávu úřadu EPPO za rok 2022, která obsahuje výsledky za první celý kalendářní rok operativní činnosti; konstatuje, že úřad EPPO zpracoval 3 318 oznámení trestných činů (ve srovnání s 2 832 oznámeními přijatými za sedm měsíců operativní činnosti v roce 2021) a v roce 2022 zahájil 865 vyšetřování (v období od června do prosince 2021 jich bylo zahájeno 576); poukazuje na zmrazení 359,1 milionu EUR (ve srovnání se 157,3 milionu EUR v roce 2021), které vzešlo z vyšetřování úřadu EPPO, což představuje více než sedminásobek rozpočtu úřadu EPPO, a na to, že podle odhadů úřadu EPPO činila do konce roku 2022 výše škod v důsledku pochybení 14,1 miliardy EUR, v souvislosti s nimiž vedl úřad celkem 1 117 aktivních vyšetřování;
93. vyzývá Komisi, aby zahájila konstruktivní dialog s úřadem EPPO s cílem posílit jeho schopnost řešit stále narůstající problémy v oblasti boje proti podvodům a aby vyřešila případné nedostatky zjištěné v nařízení o úřadu EPPO²⁴; zároveň zdůrazňuje, že je zapotřebí zajistit hlavní zásadu a pravidla stanovená v nařízení o úřadu EPPO, a to že tento úřad musí být nezávislý a disponovat samostatným rozpočtem, aby mohl jednat v zájmu Unie jako celku a v souladu s nařízením o podmíněnosti;
94. vyzývá Komisi, aby zajistila, že bude zachována účinnost a účelnost práce úřadu OLAF v oblasti odhalování korupce a podvodů, a proto se musí uvážit, zda je snížení ročního rozpočtu úřadu OLAF plánované na zaměstnance na plný úvazek v souladu se skutečnými provozními potřebami úřadu OLAF, jak je uvedeno v jeho výroční zprávě;
95. vítá zvýšené úsilí v oblasti odhalování podvodů a jeho výsledky, které vychází z výzev úřadu EPPO a Parlamentu, což dokládá počet vyšetřování podvodů v EU zahájených ve 22 členských státech účastnících se činnosti úřadu, který je vyšší než historický průměr před založením úřadu EPPO; v této souvislosti vyjadřuje ocenění operaci Admirál, která odhalila karuselový podvod s DPH páchaný organizovanou skupinou pachatelů trestné činnosti působící v několika členských státech a odpovědnou za podvody v odhadované výši 2,2 miliardy EUR;
96. vyjadřuje ocenění spolupráci mezi úřadem OLAF a úřadem EPPO, na kterou upozorňuje jak výroční zpráva úřadu OLAF, tak i výroční zpráva úřadu EPPO; má za to, že mezi oběma úřady dochází k pravidelné výměně informací, zejména že úřad EPPO

---

²⁴ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce („EPPO“) (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

odpověděl na 133 žádostí o pozitivní/negativní nález zaslaných úřadem OLAF, čímž se zamezilo souběžnému vyšetřování stejných skutečností; vyzývá úřady OLAF a EPPO, aby koordinovaly podávání zpráv o opatřeních, která byla zahájena za účelem konkrétní spolupráce, a to zejména s ohledem na počet doplňkových vyšetřování vyžádaných úřadem OLAF (bývalý čl. 12 písm. f) nařízení o úřadu EPPO) a počet případů na podporu vyšetřování úřadu EPPO vyžádaných úřadem EPPO (bývalý čl. 12 písm. e) nařízení o úřadu EPPO);

97. je si vědom skutečnosti, že v září 2022 se uskutečnil první roční přezkum na vysoké úrovni týkající se spolupráce mezi úřadem EPPO a Komisí, který se zabýval mimo jiné otázkami vzájemného podávání zpráv, přístupu k databázím a institucionálního statusu úřadu EPPO;
98. je znepokojen nedostatkem informací o správním vymáhání částek splatných do rozpočtu Unie, které provedla Komise na základě podnětů úřadu EPPO, jak je stanoveno v čl. 103 odst. 2 nařízení o úřadu EPPO, který odkazuje na povinnost úřadu EPPO informovat Komisi bezodkladně a aniž by byla dotčena důvěrnost, a jak je stanoveno v čl. 6 odst. 4 písm. c) dohody mezi úřadem EPPO a Komisí ze dne 18. června 2021, který odkazuje na ochranná a nápravná opatření; žádá Komisi a úřad EPPO, aby Parlament informovaly o provádění tohoto důležitého nástroje;
99. konstatuje, že úřad EPPO a Europol účinně spolupracují v různých operativních záležitostech v rámci řídicího výboru úřadu EPPO a Europolu; má za to, že Europol poskytl na žádost úřadu EPPO podporu (výměna informací, analytická podpora, odborné znalosti) ve 28 případech a že se úřad EPPO zapojil do aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA), která zajišťuje bezpečný komunikační kanál v rámci operativní spolupráce;
100. konstatuje, že v roce 2022 probíhala spolupráce mezi příslušnými aktéry uspokojivým způsobem, přičemž styčné týmy úřadu EPPO a Eurojustu se v roce 2022 setkaly dvakrát, v Eurojustu bylo řešeno 15 probíhajících případů EPPO a vyšetřovací oddělení Evropské investiční banky (EIB IG/IN) postoupilo úřadu OLAF, úřadu EPPO a dalším agenturám v rámci mnohostranných rozvojových bank a národních rozvojových agentur pověřených příslušnými činnostmi 63 případů; poznamenává, že v září 2022 se přibližně 100 státních zástupců a zaměstnanců úřadu EPPO zúčastnilo online osvětového semináře o činnostech EIB a EIF s cílem zvýšit účinnost spolupráce mezi úřadem EPPO a oddělením IG/IN, která byla zavedena v rámci pracovního ujednání na rok 2021;
101. zdůrazňuje přidanou hodnotu, kterou orgány EU přinášejí ochraně finančních zájmů Unie a boji proti podvodům, zejména v případě přeshraniční trestné činnosti, jak ukazují operativní výsledky úřadu EPPO a úřadu OLAF i v roce 2022; opakuje svou výzvu k zajištění dostatečných zdrojů pro všechny subjekty EU zapojené do boje proti podvodům a v této souvislosti připomíná Komisi a Radě, že každé euro vynaložené na vyšetřování a boj proti podvodům se vrací do rozpočtu EU;
102. podotýká, že v roce 2022 vedlo řízení o vyloučení, které EIB zahájila na základě šetření oddělení IG/IN, k vyloučení čtyř hospodářských subjektů z účasti na veškerých projektech nebo činnostech financovaných EIB; vyzývá Komisi, aby vzhledem k tomu, že finanční a správní rámcové dohody s EIB a EIF zahrnují pouze pět ze sedmi situací

zakládajících vyloučení v rámci systému EDES, posoudila možnost sjednocení kritérií pro vyloučení, která používají EIB a EIF, s kritérii používanými v systému EDES;

103. připomíná, že neúčinná nebo opožděná spolupráce členských států s úřady EPPO a OLAF nebo absence této spolupráce je důvodem pro přijetí opatření podle nařízení o podmíněnosti; vyzývá proto úřady EPPO a OLAF, aby informovaly o každém případě, kdy členské státy nesplnily svou povinnost informovat, pomáhat, uskutečňovat vhodné kroky a přijímat preventivní opatření a zajistit vhodná a včasná následná opatření v návaznosti na zprávy a doporučení;
104. má za to, že celková úroveň provádění doporučení Komise vydaných ve zprávě o ochraně finančních zájmů Evropské unie za rok 2021 ve všech členských státech je pokládána za uspokojivou, pokud jde o začlenění specializovaných IT nástrojů pro boj proti podvodům do boje členských států proti podvodům, posílení analýzy rizik a obecně rozvoj IT systémů na straně příjmů i výdajů;
105. upozorňuje na významné rozdíly mezi členskými státy, které lze stále pozorovat při odhalování, oznamování a přijímání následných opatření v souvislosti s podezřením na spáchání podvodu; vybízí proto členské státy, aby aktivně přistupovaly k ochraně finančních zájmů Unie, posílily výměnu informací mezi svými vnitrostátními orgány a s institucemi a agenturami EU, a to i s cílem včas identifikovat a řešit nová rizika a trendy podvodů;
106. schvaluje záměr Komise zahájit sledování stavu koordinačních služeb pro boj proti podvodům zřízených v členských státech; připomíná, že je třeba lépe vyjasnit definici struktury, úlohy, odpovědnosti a mandátu služeb pro boj proti podvodům, aby byly zaručeny homogenní a harmonizované podmínky v celé Unii, a tím se usnadnila jejich spolupráce a výměna informací; znovu žádá Komisi, aby aktualizovala pokyny pro služby pro boj proti podvodům, které byly poprvé formulovány v roce 2015 a které již nesplňují požadavky na účinnou pomoc vnitrostátním orgánům při vytváření dobře strukturované koordinační služby; dále žádá Komisi, aby podávala zprávy o probíhající činnosti v tomto ohledu a o výsledcích sledování orgánu příslušnému k udělení absolutoria;
107. poznamenává, že je nezbytné, aby co nejvíce členských států přijalo nebo aktualizovalo vnitrostátní strategie boje proti podvodům, a připomíná, že potřeba těchto revizí vyplývá z nové situace v oblasti boje proti podvodům, kdy je nyní úřad EPPO plně funkční, a z možnosti identifikovat nová významná rizika ve stále složitějším prostředí podvodů;
108. připomíná, že oceňuje pobídku Komise členským státům, aby přijaly vnitrostátní strategie boje proti podvodům, což dosud vedlo k nárůstu počtu těchto přijatých strategií, přičemž 15 členských států do konce roku 2022 přijalo vnitrostátní strategie boje proti podvodům, z nichž devět strategií bylo průřezových, a tedy plně pokrývalo finanční zájmy EU;
109. se znepokojením konstatuje, že na konci roku 2022 tři členské státy (Finsko, Irsko a Polsko) stále uváděly, že nepřijaly žádnou strategii na ochranu finančních zájmů EU; konstatuje, že pět členských států (Belgie, Španělsko, Lucembursko, Nizozemsko a Rumunsko) uvedlo, že strategii připravují; naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly

vnitrostátní strategii boje proti podvodům, aby ukázaly, že berou ochranu finančních prostředků EU vážně;

110. je přesvědčen, že by členským státům prospělo pravidelné hodnocení rámců pro boj proti podvodům, které by případně provázely pokyny EU a které by bylo zaměřeno na zjištění účinnosti těchto rámců, určení osvědčených postupů a přezkum jejich strategií pro boj proti podvodům za účelem řešení případných nových rizik; vyzývá Komisi, aby vybízela členské státy k provádění nezávislých nebo vzájemných hodnocení rámců pro boj proti podvodům s cílem posílit důslednost a vysoké standardy;
111. zastává názor, že nařízení o podmíněnosti je trvalým nástrojem, který přesahuje rozsah daného víceletého finančního rámce a je třeba jej uplatňovat horizontálně jako jeden z požadavků na prosazování zásad řádného finančního řízení obecně, a zejména na účinné a účelné řízení zdrojů EU, a že je nezbytnou podmínkou pro přístup ke všem fondům EU;
112. bere na vědomí rozhodnutí Rady ze dne 16. prosince 2022 o pozastavení vyplácení finančních prostředků EU ve výši 6,3 miliardy EUR Maďarsku; očekává, že Komise a Rada zruší přijatá opatření pouze v případě, že budou shromážděny důkazy o tom, že nápravná opatření přijatá maďarskou vládou se v praxi ukázala jako účinná, a zejména že u už přijatých opatření nebyla zjištěna žádná regrese; vyjadřuje politování nad tím, že maďarská vláda dosud projevila malou ochotu splnit požadavky mechanismu podmíněnosti; znovu však připomíná svůj názor, že samotných sedmáct opatření, jak je vyjednala Komise a maďarská vláda, nestačí k řešení stávajícího systémového rizika pro finanční zájmy EU, a vyjadřuje politování nad tím, že Komise nepožadovala dostatečné podstatné změny a záruky pro obnovení nezávislosti soudnictví a snížení míry korupce; je velmi znepokojen zprávami ve sdělovacích prostředcích, podle nichž Komise plánuje zrušit pozastavení plateb Maďarsku výměnou za to, že vláda schválí pomoc Ukrajině; domnívá se, že Komise by nikdy neměla ustoupit vydírání, zejména pokud ohrožuje finanční zájmy EU;
113. vyjadřuje politování nad tím, že Komise neinformuje dostatečně transparentně o relevantním vývoji; vyzývá proto Komisi, aby urychleně a pravidelně informovala Parlament a Radu o probíhajících jednáních, a připomíná Komisi zejména její zákonné povinnosti stanovené v čl. 25 odst. 2 nařízení o Nástroji pro oživení a odolnost a v článku 8 nařízení o podmíněnosti;
114. je znepokojen zjištěními třetí zprávy o právním státu²⁵ týkajícími se kritické situace v Polsku, zejména pokud jde o závažné nedostatky v soudnictví²⁶ a v oblasti sdělovacích prostředků; připomíná, že neplnění rozsudků SDEU ze strany Polska vedlo od roku 2021 k vyměření pokut ve výši 360 milionů EUR, a důrazně vybízí Komisi, aby prostředky z Nástroje pro oživení a odolnost uvolnila až poté, co budou v celém rozsahu splněny všechny milníky týkající se zásad právního státu;

---

²⁵ [Sdělení Komise ze dne 13. července 2022 nazvané Zpráva o právním státu 2022 \(COM\(2022\)0500\)](#).

²⁶ Pokud jde o nezávislost Státní soudní rady, přetrvávají obavy ohledně fungování státního zastupitelství, neboť funkci ministra spravedlnosti a generálního prokurátora zastává stejná osoba; polské soudy rovněž vyjadřují obavy, že přeřazování státních zástupců lze považovat za určitou formu degradace a diskriminace a že kárné řízení by mohlo být zneužito k omezení nezávislosti soudců, neboť kárný senát Nejvyššího soudu stále vydává rozhodnutí.

115. vyzývá Komisi, aby aktualizovala systém podávání zpráv o podvodech, pokud jde o finanční prostředky vynaložené v zemích mimo EU; konstatuje, že nový systém by měl zohledňovat konkrétní problémy, s nimiž se EU potýká při vynakládání finančních prostředků mimo území EU;

Vnější rozměr ochrany finančních zájmů EU

116. je přesvědčen, že návrh na vytvoření horizontálního sankčního rámce společné zahraniční a bezpečnostní politiky doplňuje stávající nástroje a opatření vnitřní a vnější politiky proti korupci, které již byly schváleny v procesu rozšíření nebo v rámci Východního partnerství; zastává názor, že řádnou správu věcí veřejných a právní stát jako jednu z hlavních priorit procesu rozšíření pomůže podpořit silnější zapojení do mezinárodních fór, jako je Úmluva OSN proti korupci a Skupina států proti korupci (GRECO);
117. opakuje, že ačkoli EU v současné době působí ve skupině GRECO jako pozorovatel, důrazně se doporučuje, aby se stala plně funkčním členem, a tudíž se podílela na i) monitorování provádění obecně uznávaného mezinárodního práva a standardů; ii) horizontální komunikaci s ostatními členy skupiny GRECO o politikách a nástrojích boje proti podvodům; iii) sdílení zkušeností na mezinárodní úrovni s cílem pomoci s rozpoznáním možných nedostatků vnitřních mechanismů EU pro odhalování korupce; iv) optimalizaci boje proti podvodům pomocí včasné aktivace preventivních opatření a opatření k odhalování; žádá Radu, aby zaujala ke členství EU ve skupině GRECO jasný postoj a upřesnila, zda a případně ze strany kterého členského státu existují konkrétní námitky;
118. připomíná, že od roku 2021 do roku 2022 došlo k mimořádnému nárůstu počtu nesrovnalostí nepodvodného charakteru, i finančních částek, které jsou s nimi spojeny; konstatuje, že zvýšený počet případů byl způsoben nesrovnalostmi souvisejícími s nástrojem NPP II na období 2014–2020 v souvislosti s předvstupní pomocí pro rozvoj venkova (IPARD) v Severní Makedonii a v Turecku a že u většiny těchto nesrovnalostí byly příslušné finanční částky nižší než 10 000 EUR, zatímco nárůst částek byl způsoben nesrovnalostmi týkajícími se předvstupní pomoci pro rozvoj venkova v Albánii; zdůrazňuje, že přibližně 10 % nesrovnalostí bylo nahlášeno jako podvodné a že tento podíl, který se postupně mění, se výrazně zvýšil v roce 2020 (17 %) a v roce 2021 dosáhl 20 %; vyzývá Komisi, aby zachovala odpovídající úroveň sledování těchto iniciativ financování a aby informovala Parlament o případných systémových problémech zjištěných při využívání těchto zdrojů;
119. je přesvědčen, že finanční prostředky v rámci Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI – Globální Evropa) určené na pomoc zemím mimo EU a prostředky určené na evropskou reakci na válku na Ukrajině nejsou dostatečně sledovány a kontrolovány; vyzývá Komisi, aby zavedla vhodná opatření na zajištění toho, aby finanční prostředky EU zasílané sousedním zemím přinášely prospěch těm, kteří je nejvíce potřebují, včetně provádění důkladnějších kontrol;
120. zdůrazňuje, že v souvislosti s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině se předpokládá, že rozpočet EU významně přispěje k návrhům na dlouhodobější strukturální řešení

finančních potřeb Ukrajiny; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba chránit právní stát a finanční zájmy Unie a předcházet, odhalovat a napravovat podvody, korupci, střety zájmů a nesrovnalosti při využívání finančních prostředků Unie na Ukrajině v souladu se zásadami transparentnosti a odpovědnosti; domnívá se, že všechny dotčené finanční nástroje by měly obsahovat přísná ustanovení a záruky k dosažení těchto cílů;

121. zdůrazňuje, že spolupráce s mezinárodními partnery má zásadní význam pro ochranu finančních prostředků EU vynaložených mimo Evropu a na příjmové straně rozpočtu EU; vítá proto pracovní ujednání, která úřad EPPO uzavřel v roce 2022 s Generální prokuraturou Ukrajiny, Generální prokuraturou Albánské republiky, Generální prokuraturou Moldavské republiky, Nejvyšším státním zastupitelstvím Černé Hory, Státním zastupitelstvím Gruzie a Státním zastupitelstvím Republiky Severní Makedonie a Memorandum o porozumění a pracovní ujednání o spolupráci podepsané s Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitřní bezpečnosti USA;
  122. doporučuje pozastavit rozpočtovou podporu v zemích mimo EU, včetně kandidátských zemí, ve kterých orgány zjevně nepřijímají skutečná opatření proti bující korupci, a zároveň zajistit, aby se pomoc dostala k civilnímu obyvatelstvu alternativními cestami; vyzývá k tomu, aby byl při předvstupních jednáních kladen větší důraz na boj proti korupci a na budování kapacit, například prostřednictvím specializovaných protikorupčních orgánů; vyzývá Komisi, aby vyslala jasné signály kandidátským zemím, že silná nevole vůči normám právního státu ohrozí nebo zdrží jejich přistoupení k EU; vyjadřuje politování nad tím, že podle zvláštní zprávy Účetního dvora č. 01/2022²⁷ měla finanční podpora ve výši 700 milionů EUR na zlepšení právního státu v zemích západního Balkánu, kterou EU poskytla v letech 2014 až 2020, jen malý dopad na základní reformy;
  123. vyzývá k mezinárodní spolupráci s mezinárodními organizacemi a sousedními zeměmi při předcházení přeshraničním podvodům; v této souvislosti znovu zdůrazňuje význam výměny osvědčených postupů;
  124. znovu potvrzuje své pevné přesvědčení, že účinně a účelně chránit a posilovat finanční zájmy EU lze pouze posílením struktury EU pro boj proti podvodům, podporou interoperability a přizpůsobením se členských států EU, které se rozhodnou pro větší přítoky prostředků, jednotnému rámci strategie pro boj proti podvodům, pokud jde o požadavky na kvantitativní a kvalitativní analýzu údajů, tak aby byla překonána přirozená omezení vnitrostátních systémů, které nestačí čelit stále častějším nadnárodním útokům na finanční zájmy Unie;
- o
- o   o
125. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.

---

²⁷ Zvláštní zpráva č. 01/2022 nazvaná „Podpora EU určená na posilování právního státu na západním Balkáně: navzdory úsilí přetrvávají zásadní problémy“.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Na základě Smlouvy o fungování Evropské unie (čl. 325 odst. 5) má Komise povinnost vypracovávat výroční zprávu o ochraně finančních zájmů EU (známou jako zpráva o ochraně finančních zájmů), která podrobně popisuje opatření přijatá na evropské a vnitrostátní úrovni v zájmu boje proti podvodům s dopadem na rozpočet EU. Zpráva je založena na informacích vykázaných členskými státy a analýza těchto informací umožňuje posoudit, které oblasti jsou nejvíce ohroženy, čímž pomáhá lépe zaměřit opatření jak na unijní, tak na vnitrostátní úrovni, která ochrání finanční zájmy Unie.

Evropský parlament věnuje zvláštní pozornost výsledkům uvedeným ve zprávě o ochraně finančních zájmů i analýze, kterou na tomto základě provedla Komise. Se zřízením struktury boje proti podvodům se zpráva z vlastního podnětu Evropského parlamentu o ochraně finančních zájmů Unie stala komplexnější a zahrnuje více údajů a informací, které pocházejí mimo jiné od Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a z výročních zpráv dozorčího výboru úřadu OLAF, výroční zprávy Úřadu evropského veřejného žalobce, Europolu a dalších složek struktury boje proti podvodům, a dotýká se prováděcích opatření nařízení o podmíněnosti, provedení směrnice o boji proti praní peněz a směrnice o ochraně oznamovatelů ve vnitrostátním právu, strategie pro boj proti organizované trestné činnosti a zvláštních ustanovení finančního nařízení.

Zpráva z vlastního podnětu znovu potvrzuje, že chránit účinně a účelně finanční zájmy EU lze pouze posílením struktury EU pro boj proti podvodům, a to překonáním přirozených omezení vnitrostátních systémů, které nestačí čelit stále častějším nadnárodním útokům na finanční zájmy Unie. Zpravodajka zdůrazňuje, že prevence a odhalování podvodů se musí opírat o analýzu rizika podvodů a další digitalizaci i interoperabilitu databází a že musí být zavedeno účinné řízení boje proti podvodům a účinné procesy zaměřené na výsledky, jakož i dostatečně vybavené struktury, které zajistí spolupráci a koordinaci mezi všemi složkami struktury boje proti podvodům.

**PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY,
OD NICHŽ ZPRAVODAJKA OBDRŽELA PODNĚTY**

Zpravodajka v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že při vypracování zprávy až do okamžiku jejího přijetí ve výboru obdržela podněty od těchto subjektů nebo osob:

Subjekt nebo osoba
OLAF Director (Anti-Fraud Knowledge Centre)
OLAF Head of Unit (Unit Anti-Fraud Strategy and Analysis)
OLAF Officials of Inter-Institutional Relations Unit

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodajky.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	4.12.2023
Výsledek konečného hlasování	+ : 17 - : 0 0 : 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Gilles Boyer, Ilana Cicurel, Carlos Coelho, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Alin Mituța, Sándor Rónai, Eleni Stavrou
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Dominique Bilde, Jozef Mihál, Mikuláš Peksa, Wolfram Pirchner, Pirkko Ruohonen-Lerner
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Lena Düpont, Tomasz Frankowski, Sabrina Pignedoli

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

17	+
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Carlos Coelho, Lena Dūpont, Tomasz Frankowski, Monika Hohlmeier, Wolfram Pirchner, Eleni Stavrou
Renew	Gilles Boyer, Ilana Cicurel, Jozef Mihál, Alin Mītuța
S&D	Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Sándor Rónai
Verts/ALE	Daniel Freund, Mikuláš Peksa

0	-

2	0
ID	Dominique Bilde, Joachim Kuhs

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se